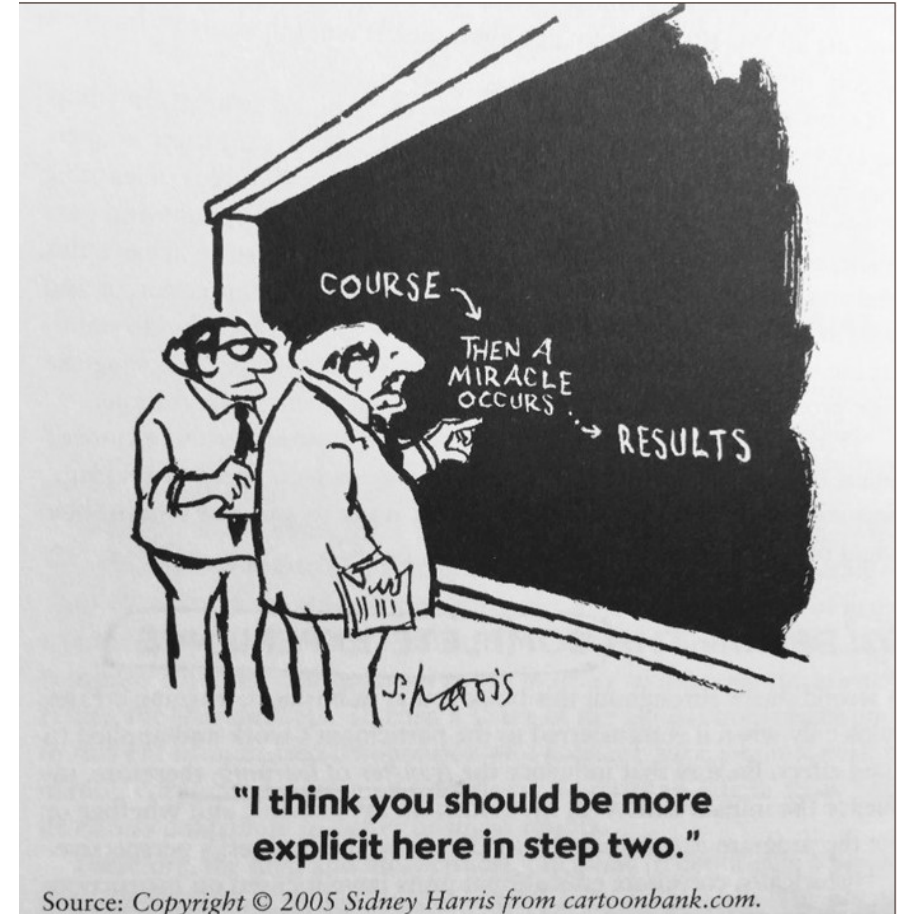

Opetusfilosofiaa etsimässä: yhden apolaisen tarina

DENIZ PUOLAMÄKI
DENIZPUOLAMAKI@HOTMAIL.COM

Luennon eteneminen

- 1) Oma taustani eli aikaisempi kokemus opettamisesta
- 2) Opetusfilosofiaani muokanneet tekijät
- 3) APO-opintojen vaikutus opetusfilosofiani kehittymiseen
- 4) Opetusfilosofiani peruspilarit
- 5) Mitä tuli puhuttua?

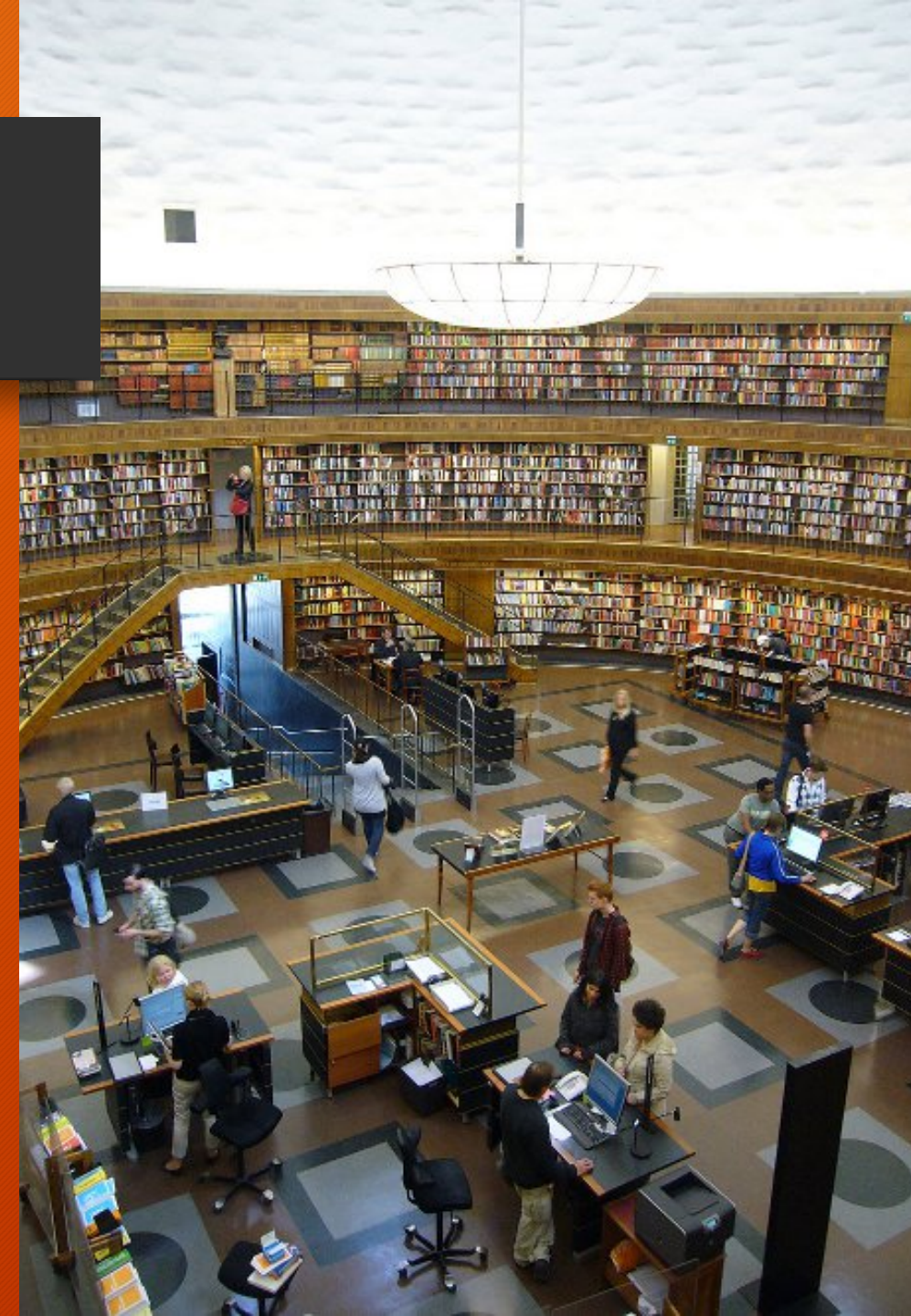
1) Oma taustani

Koulutus kirjastoalalle (1990-luvulla/Tampereen yliopisto):

- Kirjastoalan koulutus ei 1990-luvulla sisältänyt minkäänlaista koulutusta ihmisten opastamiseen liittyen
- Kirjastoalalla tapahtuvassa koulutuksessa keskityttiin tämän sijaan pikemmin tapoihin a) hankkia sekä toisaalta b) järjestää tätä hankittua tietoa

Tästä aiheutuu tietynlainen kirjastoalan koulutuksen sekä aktuaalisen kirjastoalalla tehtävän työskentelyn välillä vallitseva ristiriita:

- Kirjastoala on 100% asiakaspalveluun liittyvää työtä, mutta suurin osa kirjastoalan työntekijöistä ei ole kuitenkaan saanut koulutusta, johon tukeutuen he pystyisivät opastamaan paremmin näitä erilaisia kirjastoa palveluja käyttäviä asiakasryhmiä
- Keskityinkin tässä asiakkaiden opastamisessa enemmän omaan suoritukseeni, kuin siihen miten hyvin nämä opastustani kuuntelevat yksilöt omaksuivat nämä heille opettamani asiat

2) Opetusfilosofiaani muokanneet tekijät: osa 1

Aikaisempien oppimiskokemusten vaikutus
opetusfilosofiaani:

- Suurin osa oppimiseen liittyvistä kokemuksistani on 1980- ja 1990-luvuilta
- Etenkin 1980-luvulla opetus oli vielä suhteellisen muodollista sekä hyvin usein opettajan ehdottomaan auktoriteettiin perustuvaa (opettajat huomauttivat mm. tukan pituudesta, vaatteista jne.)

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 1985

KOULUHALLITUS
VALTION PAINATUSKESKUS

2) Opetusfilosofiaani muokanneet tekijät: osa 2

Aikaisempien oppimiskokemusten vaikutus opetusfilosofiaani:

- Oppilaalle annettavan ns. positiivisen palautteen määrä oli suhteellisen vähäinen ja liittyi lähinnä kokeista saatavaan arvosanaan
- Esimerkiksi ala-asteella luokanopettaja kertoi minulle käsialani vaikealukuisuuden perusteella, että en tule koskaan kirjoittamaan hyvää tekstiä
- Oppiminen perustui pääasiallisesti opittujen asioiden muistamiseen sekä näiden opittujen asioiden toistamiseen tämän jälkeen tätä muistamista testaavissa koetilanteissa

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 1985

KOULUHALLITUS
VALTION PAINATUSKESKUS

Opetus tehdasmaisena prosessina

Kysymykset:

- 1) Näetkö yhtäläisyyksiä Suomessa harjoitettavan opetuksen/opetustavan kanssa?
 - 2) Oletko samaa/eri mieltä näistä videossa esitetyistä asioista?
- Varataan n. 5-10 minuuttia aikaa tähän keskusteluun
 - Ryhmäkeskustelu tai vapaamuotoinen keskustelu

3) Apo-opintojen vaikutus opetusfilosofiani kehittymiseen: Osa 1

APO-opintojen alussa olin vakuuttunut siitä, että opetuksen pitää olla luonteeltaan pääasiallisesti ohjaukseen perustuvaa:

- Uskoin että antamani opetuksen täytyi perustua pääasiallisesti erikokoisissa ryhmissä tapahtuvaan yhteisölliseen oppimiseen
- En nähnyt tavassani opettaa sijaa perinteiselle luennoivalle opetustavalle, jota pidin vanhanaikaisena

3) Apo-opintojen vaikutus opetusfilosofiani kehittymiseen: Osa 2

APO-ryhmän vaikutus käsitykseeni opettamisesta:

- Omassa APO-ryhmässäni käydyn keskustelun ansiosta aloin kuitenkin vähitellen ymmärtää, että jokaisella oppijalla on juuri tälle tunnusomainen tapa oppia asioita
- Tämä ohjaamiseen eli ryhmissä tapahtuvaan oppimiseen perustuva opetustapa ei näin välttämättä sovi kaikille oppijoille vaan jotkut oppijat saattavat hyötyä enemmän tästä perinteisemmästä opetustavasta
- Opetustapojen yhdistelemisen idea nousikin itselleni mieleen opettamiseen liittyvänä toimintamallina, jonka avulla voin palvella paremmin näiden opettamieni oppilaiden yksilöllisiä oppimistarpeita

4) Opetusfilosofiani keskeiset peruspilarit:

Periaate 1:

Opettamisessa on aina kyseessä opettajan, oppilaan sekä tämän vanhempien välillä vallitsevasta vuorovaikutussuhteesta

Periaate 2:

Opettaminen on aina myös yhteiskunnassa tapahtuvaa toimintaa ja täten tulkinallista toimintaa

Periaate 3:

Opettamisessa tulisi pyrkiä luomaan mahdollisuuksien mukaan kokemukselliseen oppimiseen perustuvia oppimistilanteita

4) Opetusfilosofiani keskeiset peruspilarit:

Periaate 4:

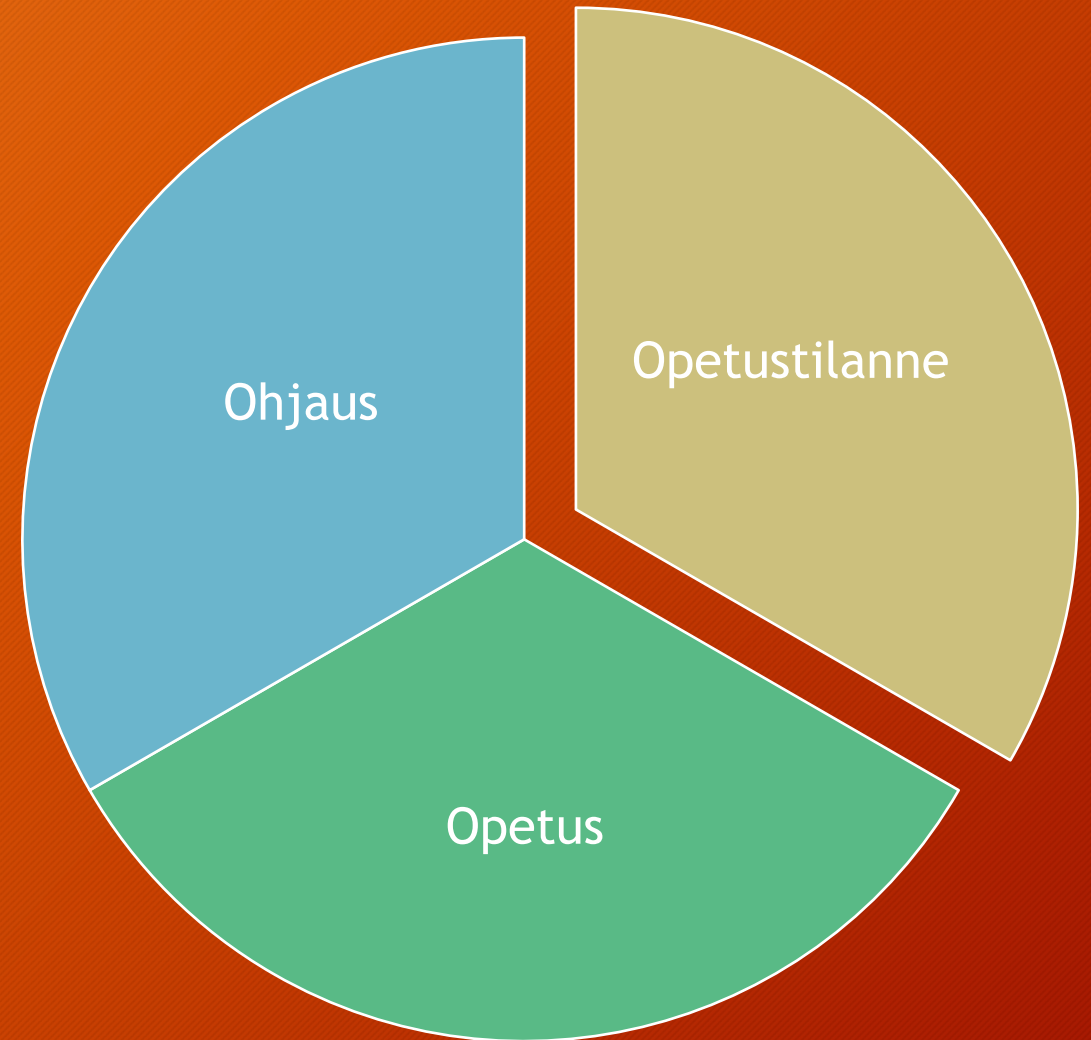
Opettaminen on luonteeltaan dikotomista toimintaa (opetus+ohjaus=opetustilanne)

Periaate 5:

Opettamisessa on tärkeää säilyttää tietynlainen joustavuus näiden toteuttavien opetustuntien suunnitteluun liittyen

Periaate 6:

Opettaminen perustuu ajatukseen siitä, että kaikki oppilaat ovat jollakin tavalla lahjakkaita

Opettaminen käytännön tasolla tapahtuvana toimintana

- Opetukseen sekä ohjaukseen perustuvien opetustapojen käyttäminen
- Moniopettajuuteen perustuvan opetustavan suosiminen
- Keskusteluun perustuvan oppimisen kannustaminen
- Pyrkimys luoda kokemuksellisiin oppimiseen perustuvia opetushetkiä
- Pyrkimys jakaa opetettavat asiat noin 10-15 minuutin pituisiin asiakokonaisuuksiin
- Pyrkimys antaa luonteeltaan positiivista palautetta näiden opetustilanteiden aikana sekä myös niiden jälkeen

Kysymykset:

1) Mitä vahvuuksia/ heikkouksia näette tässä kyseisessä opettamiseen liittyvässä mallissa?

2) Voisitteko kuvitella tässä mallissa olevien osatekijöiden olevan osa omaa opetusfilosofiaanne?

5) Mitä tuli puhuttua?

- 1) Aikaisemman työurani sekä etenkin siihen liittyvän koulutuksen vaikutus näkemykseeni opettamisesta
- 2) Omien 1980- ja 1990-luvulla hankittujen koulumuistojen vaikutus tapaani tulkita tätä minulle annettua opetusta
- 3) APO-opintojen vaikutus tämän opetusfilosofiani kehittymiseen
- 4) APO-opintojen aikana kehittämäni opetusfilosofian keskeisten periaatteiden esittely

Elinikäinen kisälli

- Opetuksessa & Ohjaamisessa näen itseni elinikäisenä oppijana
- Yritän välttää ns. rutiineihin kangistumista ja kehittää itseäni jatkuvasti sekä opettajana että ohjaajana

Kiitoksia mielenkiinnosta ja
tsemppiä oman persoonallisen
opetusfilosofianne löytämiseen!